

Fördjupad statistik om bostadstillägget

Juli 2022 | PUBLIKATION

Robin Fondberg, Hanna Linnér

Introduktion

Bostadstillägg är ett behovsprövat skattefritt tillägg som kan beviljas till personer med låg inkomst och begränsade tillgångar. Syftet med tillägget är att landets invånare ska kunna upprätthålla en tillfredsställande boendestandard efter pensionering. Bostadstillägget utgör tillsammans med garantipensionen och äldre försörjningsstödet pensionssystemets grundskydd. Denna rapport handlar dock bara om bostadstillägget.

Personer som bor i Sverige, är minst 65 år, och tar ut hela sin allmänna pension inklusive premiepension kan ansöka om bostadstillägg (2023 höjs den tidigaste uttagsåldern till 66 år). Bostadstillägg kan även beviljas till personer som har aktivitet ersättning eller sjukersättning, och i vissa fall till personer som har utländsk pension, änkepension, eller särskild efterlevnadspension. Sedan 2010 handlägger Pensionsmyndigheten bostadstillägg till pensionärer medan Försäkringskassan handlägger bostadstillägg till personer med sjuk- och aktivitet ersättning. Denna rapport fokuserar bara på bostadstillägg som betalas ut till pensionärer.

Möjligheten att få bostadstillägg påverkas av bostadskostnad, inkomster och eventuell förmögenhet. För personer som är gifta eller samboende är det parets totala inkomster och förmögenhet som räknas.

För att få bostadstillägg måste en ansökan skickas in. Många får avslag efter behovsprövning och därför är det en god idé att först göra en preliminärberäkning på Pensionsmyndighetens hemsida för att undersöka möjligheterna att få sin eventuella ansökan beviljad. [Preliminärberäkning av bostadstillägget görs på Pensionsmyndigheten.se](#) › På Pensionsmyndighetens hemsida kan den som är intresserad [läsa mer om bostadstillägget](#) ›

Innehåll

Introduktion

Bostadstilläggets storlek

Andel pensionärer med bostadstillägg – utveckling över tid

Andel pensionärer med bostadstillägg i olika kommuner

Pensionärerna som får bostadstillägg

- Övriga inkomster

- Bostadstilläggets storlek i förhållande till pensionen

- Boende

 - Bostadstyp

 - Kostnad för boende

- Bostadstillägg i olika åldrar

- Bostadstillägg uppdelat på civilstånd

- Bostadstillägg uppdelat på födelseland

Underlag

Sammanfattning

I mars 2022 var det 290 826 pensionärer som hade bostadstillägg med allmän pension som huvudförmån. Genomsnittligt månadsbelopp var 3 023 kronor. Ungefär 1,7 procent fick maxbeloppet som är 6 990 kronor för ensamstående och 3 495 kronor för samboende.

Andelen pensionärer som får bostadstillägg har varit relativt stabil över tid. År 2010 hade 15 procent bostadstillägg, 2021 var andelen 14 procent. Bland inrikes födda har minskningen varit kraftigare vilket drivs av att allt färre inrikes födda kvinnor får bostadstillägg. Bland utrikes födda har andelen istället ökat.

I Danderyd är andelen med bostadstillägg lägst bland alla kommuner, där har endast 5 procent av pensionärerna bostadstillägg. I Södertälje som befinner sig i andra änden av fördelningen är andelen 24 procent.

Medianinkomsten från pension utan bostadstillägg är 13 047 kronor per månad bland pensionärer vars ansökan om bostadstillägg beviljats. Inkluderas övriga inkomster som beaktas vid ansökan samt eventuellt inkomstpensionstillägg blir medianinkomsten 13 415 kronor. Sambandet mellan inkomst och bostadstilläggets storlek är starkt. Pensionärer med låga inkomster från pension, lön och kapital får mer bostadstillägg än pensionärer med höga inkomster.

Både antalet och andelen pensionärer med bostadstillägg varierar mellan olika åldrar, kön, civilstånd och födelseländer. Generellt är bostadstillägg vanligast bland pensionärer som är äldre, kvinnor, ensamstående och utrikes födda.

Dataunderlaget till rapporten

Denna rapport baseras på uppgifter från Pensionsmyndighetens datalager (Pedal). Alla personer som fyllt 65 år, är folkbokförda i Sverige, och som i mars 2022 hade helt uttag av allmän pension är inkluderade i underlaget. Populationen utgörs därmed av alla pensionärer som kan vara berättigade till bostadstillägg med allmän pension som huvudförmån.

Eftersom personer som har sjuk- och aktivitetsersättning, utländsk pension, änkepension eller särskild efterlevnadspension som huvudförmån inte inkluderas i underlaget kan siffrorna som redovisas här skilja sig något från Pensionsmyndighets officiella statistik.

Den officiella statistiken om bostadstillägg som Pensionsmyndigheten ansvarar över finns publicerad i [Pensionsmyndighetens statistikdatabas](#) ›

Bostadstilläggets storlek

För en ensamstående är 6 990 kronor det högsta månadsbelopp som kan beviljas, maxbeloppet för sökande som är samboende (sambor eller gifta) är istället 3 495 kronor. I mars 2022 hade 290 826 pensionärer bostadstillägg. Av dem var det 1,7 procent som fick maxbeloppet.

Andelen av dem med allmän pension som också får bostadstillägg skiljer sig åt mellan könen. Bland kvinnliga pensionärer har 19,1 procent bostadstillägg och bland manliga pensionärer har 8,4 procent bostadstillägg. Ser man däremot till de genomsnittliga beloppen är skillnaden mellan könen marginell.

Det spelar stor roll om den sökande är ensamstående eller inte. För personer som är ensamstående är det genomsnittliga månadsbeloppet ungefär 3 000 kronor och för personer som är samboende är det genomsnittliga månadsbeloppet ungefär 2 000 kronor. Detta gäller för både män och kvinnor. Dessutom är andelen pensionärer med bostadstillägg sex gånger större bland de som är ensamstående än bland de som är samboende.

Dessa resultat sammanfattas i [tabell 1](#).

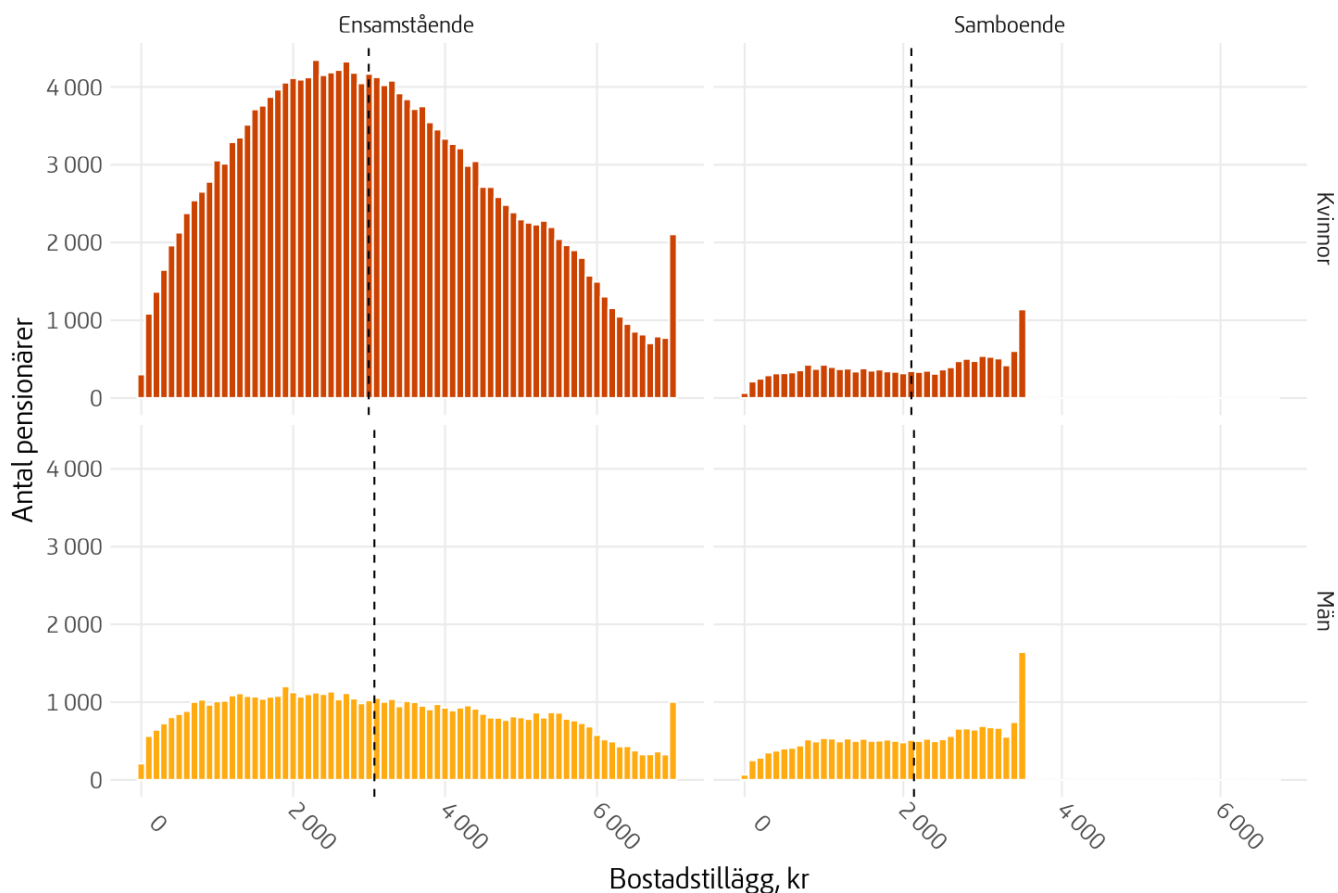
Tabell 1: Antal pensionärer med bostadstillägg och genomsnittliga månadsbelopp

Tabellen visar antal pensionärer med bostadstillägg, samt medelvärde och median per kön för utbetalade månadsbelopp.

Mått	Kvinnor		Män	
	Ensamstående	Samboende	Ensamstående	Samboende
Antal personer	196 136	14 277	61 064	19 349
Medelvärde (kr)	3 133	2 024	3 210	2 056
Median (kr)	2 994	2 102	3 069	2 135
Antal med max bostadstillägg	1 889	884	903	1 322

Figur 1 visar fördelningen av utbetalade månadsbelopp bland de som har bostadstillägg.

Figur 1: Fördelning av utbetalade månadsbelopp uppdelat på kön och hushållsställning

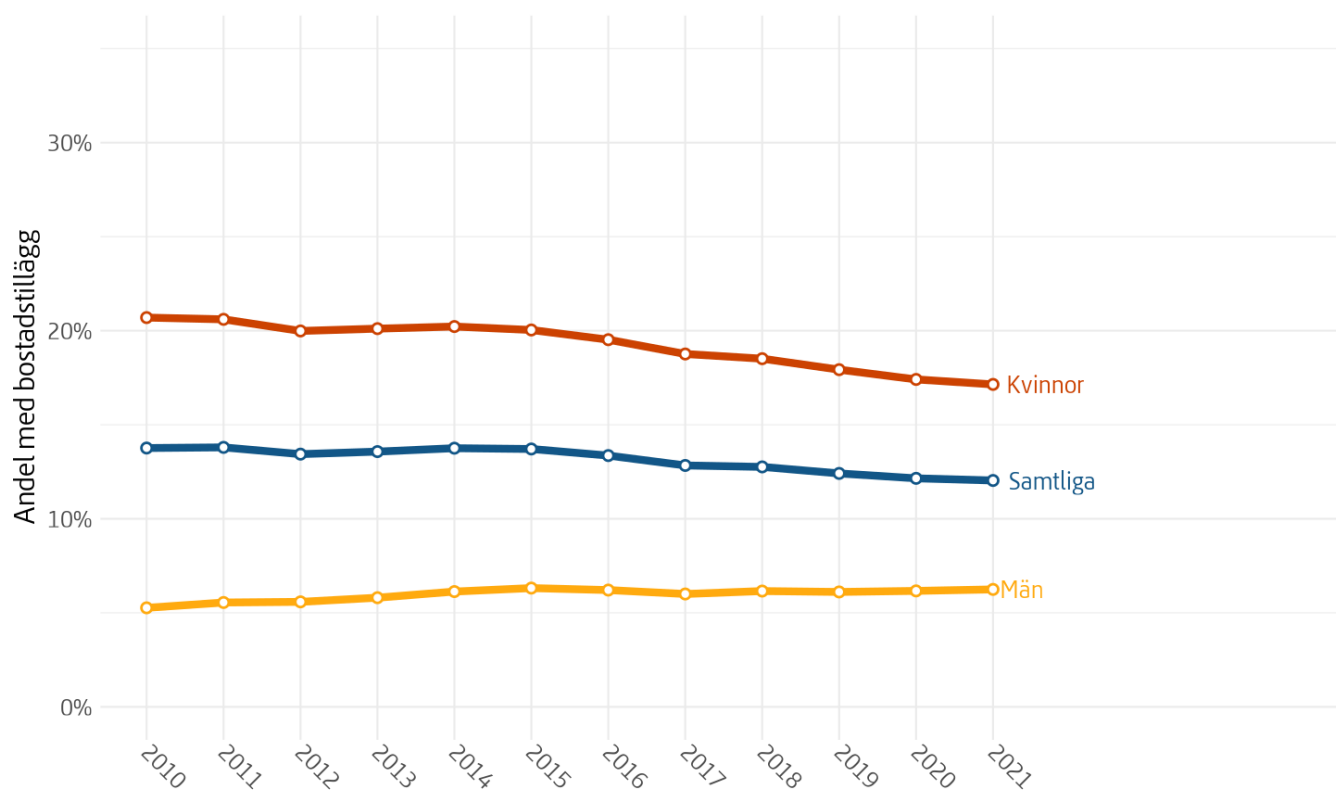
De streckade linjerna visar bostadstilläggets medianvärde per kön och hushållsställning. Notera att de yttersta staplarna i fördelningarna representerar beloppsintervall (och inte exakta maxbelopp).

Andel pensionärer med bostadstillägg – utveckling över tid

Andelen pensionärer som får bostadstillägg har minskat marginellt över tid. År 2010 hade 15 procent av alla pensionärer i Sverige över 65 år bostadstillägg, 2021 var andelen 14 procent. Utvecklingen har dock sett olika ut i olika grupper. I [figur 2](#) och [figur 3](#) visas utvecklingen separat för inrikes och utrikes födda män och kvinnor.

Bland inrikes födda kvinnor ses den största minskningen. Andelen med bostadstillägg har i denna grupp minskat från 21 till 17 procent under den aktuella tidsperioden. Bland män har andelen ökat något, från 5 till 6 procent.

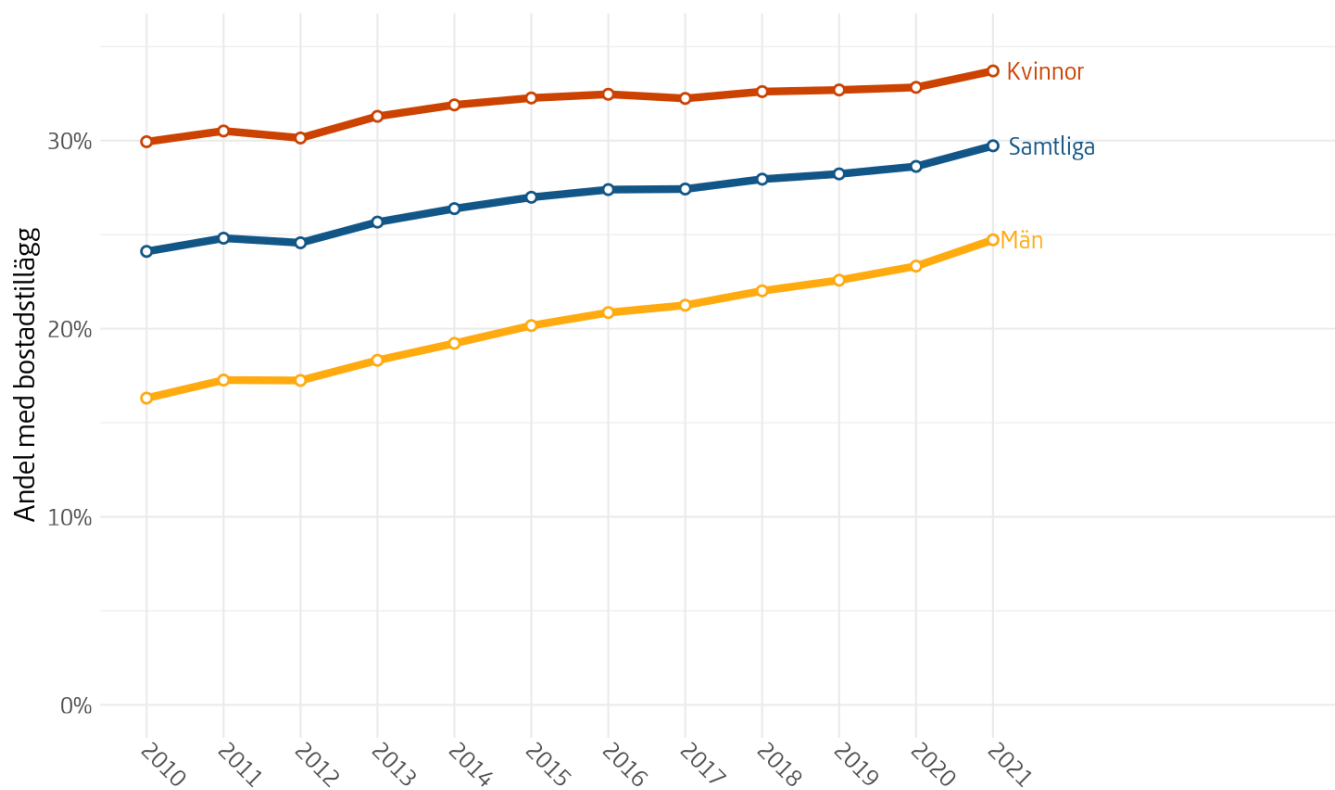
Figur 2: Andel pensionärer födda i Sverige med bostadstillägg mellan 2010 och 2021

Bygger på data från december varje år.

Utvecklingen bland utrikes födda pensionärer skiljer sig markant från utvecklingen bland inrikes födda pensionärer. I denna grupp har andelen med bostadstillägg ökat från 16 till 25 procent bland män och från 30 till 34 procent bland kvinnor.

Figur 3: Andel utlandsfödda pensionärer med bostadstillägg mellan 2010 och 2021

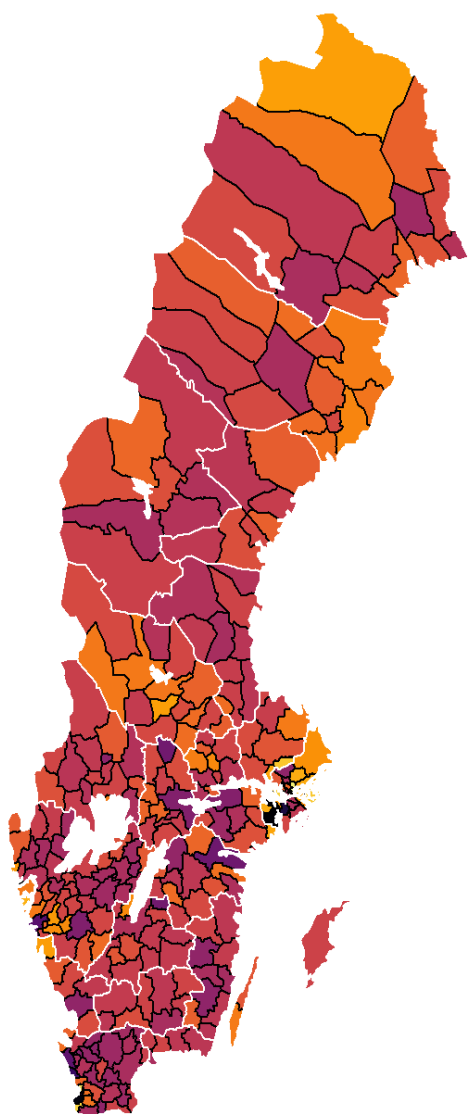
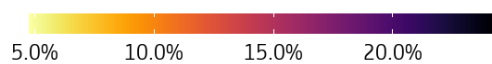

Bygger på data från december varje år.

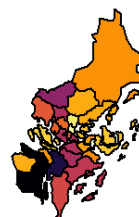
Andel pensionärer med bostadstillägg i olika kommuner

Figur 4 visar hur fördelningen av andelen pensionärer med bostadstillägg varierar över landet. Av Sveriges samtliga pensionärer är det 14 procent som har bostadstillägg, men det finns kommuner som sticker ut åt båda hållen. Danderyd är den kommun där andelen är lägst, där har endast 5 procent av pensionärerna bostadstillägg. I Södertälje som befinner sig i andra änden av fördelningen är det 24 procent av pensionärerna som har bostadstillägg.

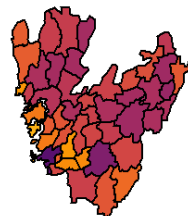
Figur 4: Andel pensionärer med bostadstillägg i olika kommuner

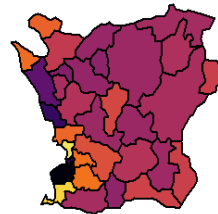
Stockholm

Västra götaland

Skåne

Kommuner där andelen pensionärer med bostadstillägg är låg har ljusa färger, kommuner där andelen är hög har mörka färger.

Pensionärerna som får bostadstillägg

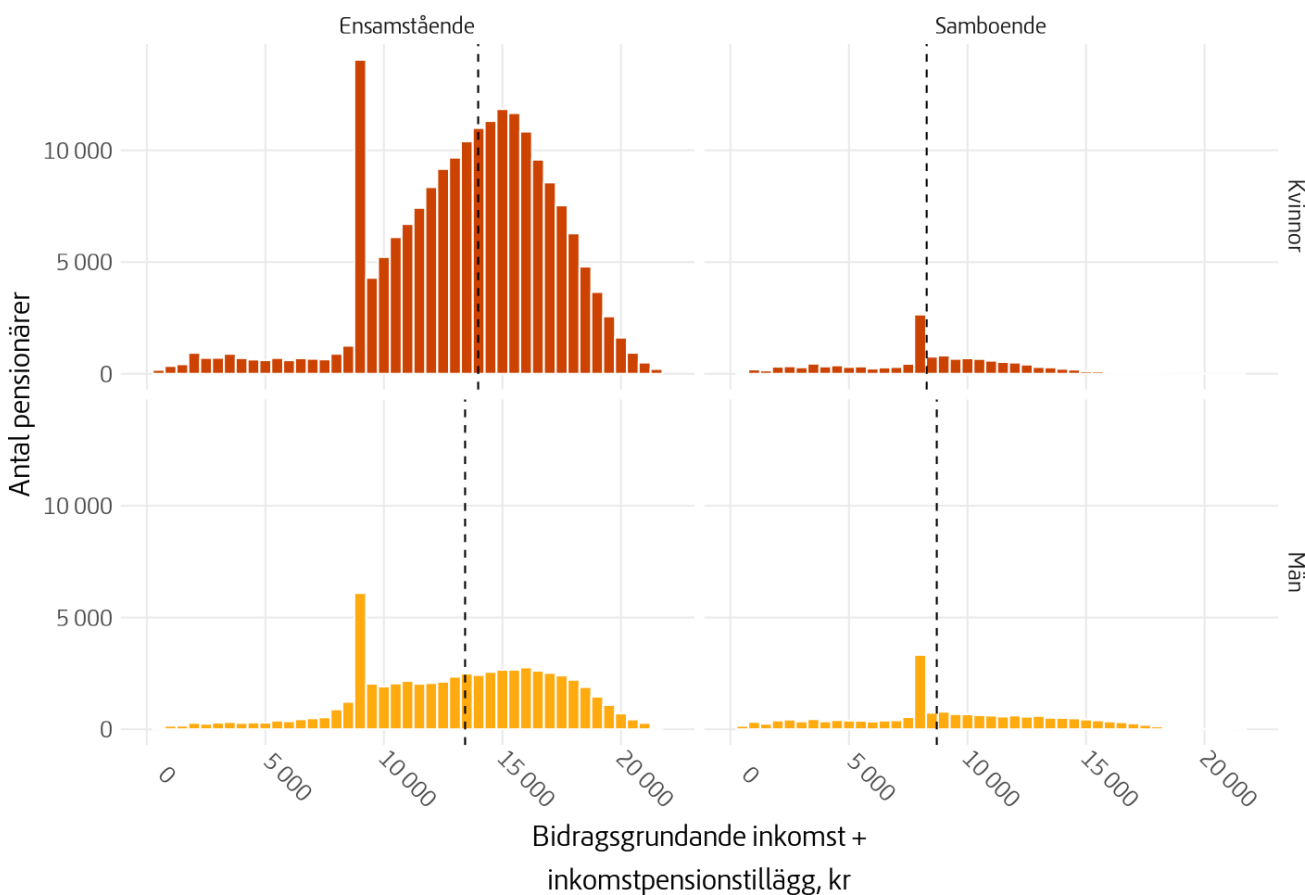
Övriga inkomster

Bidraggrundande inkomst avser samtliga inkomster som påverkar bostadstilläggets storlek. Förutom allmän pension, tjänstepension, privat pension och utländsk pension ingår också inkomster från bland annat anställning, näringsverksamhet, kapital samt en del av den sökandes eventuella förmögenhet. Inkomstpensionstillägget ingår inte men har i figuren nedan lagts till då det är en regelbunden inkomst som prövas automatiskt för alla med allmän pension.

Sammantaget ger dessa inkomster en god bild av den ekonomiska situationen bland de pensionärer som söker och beviljas bostadstillägg. Beloppen som redovisas är före skatt. Notera dock att beskattningen kan skilja sig åt mellan de olika inkomsttyperna vilket gör att man inte från figuren kan utläsa pensionärernas faktiska disponibla inkomst.

Figur 5 visar fördelningen av bidraggrundande inkomst inklusive inkomstpensionstillägg bland pensionärer med bostadstillägg.

Figur 5: Inkomstfördelning bland pensionärer med bostadstillägg

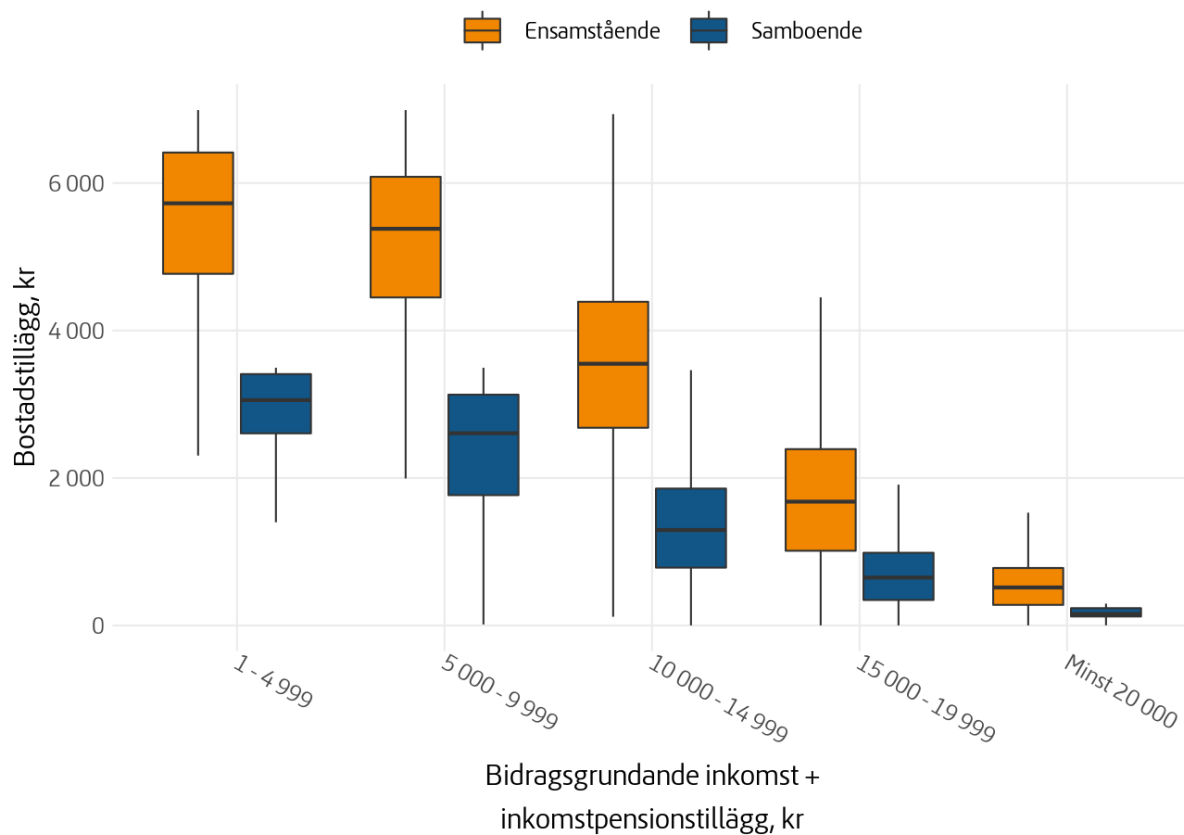
De streckande linjerna visar medianinkomsten.

Medianinkomsten bland alla pensionärer som beviljats bostadstillägg är 13 415 kronor per månad. Staplarnas höjd visar att de flesta med bostadstillägg är ensamstående och att den största gruppen utgörs av ensamstående kvinnor. I samtliga fördelningar finns en lokal topp till vänster om den streckade linjen. Dessa toppar återspeglar garantipensionens maxbelopp som 2022 är 8 779 kronor för ensamstående och 7 853 kronor för samboende. Medianinkomsten för ensamstående kvinnor är 13 977 kronor i månaden, motsvarande siffra för ensamstående män är 13 425 kronor. Det betyder att hälften av pensionärerna i respektive grupp har inkomster under och hälften över den nivån. Samboende kvinnor har en medianinkomst på 8 276 kronor i månaden, motsvarande siffra för samboende män är 8 702 kronor.

Skillnaden i genomsnittlig inkomst mellan pensionärer som är ensamstående och pensionärer som är samboende är större än skillnaden i inkomst mellan män och kvinnor. Detta speglar inte situationen i hela pensionärskollektivet utan förklaras av att figuren bara baseras på inkomsterna bland pensionärer som beviljats bostadstillägg. För personer som är samboende är det paret's totala inkomster och förmögenhet som räknas. Den sökandes inkomster behöver därför generellt vara lägre om hen är samboende än om hen är ensamstående för att ansökan ska beviljas.

Sambandet mellan inkomst och bostadstilläggets storlek är som förväntat starkt. I låddiagrammet nedan, [figur 6](#), markerar de horisontella linjerna inuti lådorna medianer medan lådornas övre respektive nedre kanter markerar 75:e och 25:e percentiler.

Figur 6: Fördelning av bidragsgrundande inkomst

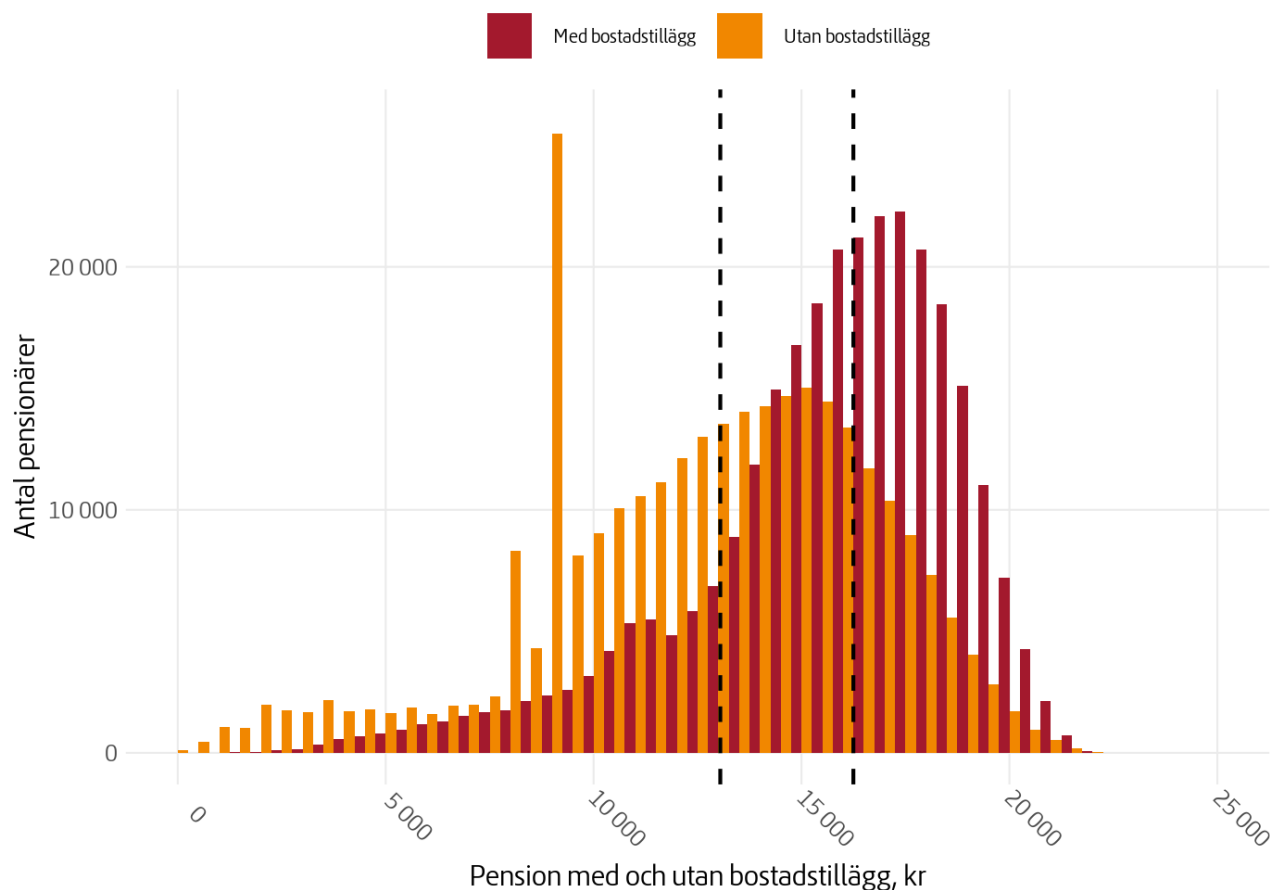

Av figuren framgår att det genomsnittliga bostadstillägget minskar med stigande inkomster. Ensamstående har högre bostadstillägg än samboende i samtliga inkomstgrupper men skillnaden dem emellan minskar när inkomsten stiger. I grupperna med lägst inkomst är bostadstilläggets medianbelopp 5 725 kronor för ensamstående och 3 056 kronor för samboende. I grupperna med högst inkomst är motsvarande belopp 515 och 155 kronor.

Bostadstilläggets storlek i förhållande till pensionen

Figur 7 visar effekten av bostadstillägget på den månatliga inkomsten för de pensionärer som har bostadstillägg. Pensionsinkomster före skatt *utan* bostadstillägg jämförs här med pensionsinkomster före skatt *med* bostadstillägg.

Figur 7: Fördelning av utbetalade månadsbelopp med och utan bostadstillägg

De streckade linjerna visar medianbelopp.

Den orangea fördelningen visar inkomster från allmän pension (inkomstpension, premiepension, tilläggspension och garantipension), tjänstepension, efterlevandepension, utländsk pension, och inkomstpensionstillägg. Både skattefria och skattepliktiga pensionsinkomster inkluderas. Medianbeloppet är 13 047 kronor per månad.

Den vinröda fördelningen visar ovan nämnda pensionsinkomster inklusive bostadstillägg. Medianbeloppet är 16 249 kronor, alltså ungefär 3 200 kronor högre än medianbeloppet exklusive bostadstillägg. Notera att bostadstillägg är en skattefri förmån vilket betyder att dess effekt på disponibel inkomst är större än om motsvarande belopp skulle ha utbetalats som allmän pension.

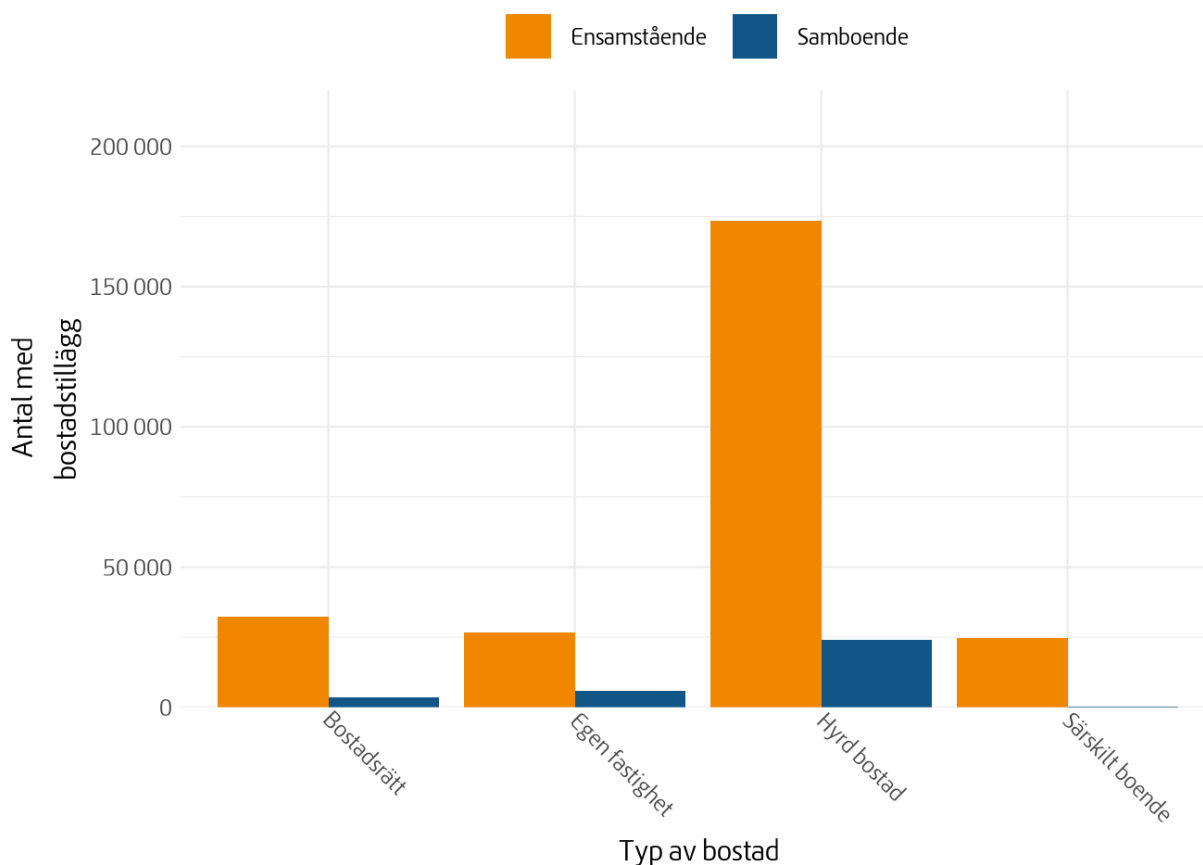
Precis som i [figur 5](#) återspeglar de två topparna till vänster om medianen maxbeloppen för garantipension.

Boende

Bostadstyp

Alla pensionärer kan ansöka om bostadstillägg men beräkningen av bostadskostnaden varierar mellan olika bostadstyper. [Figur 8](#) visar dock att de allra flesta som beviljas bostadstillägg bor i en hyrd bostad. Skillnaden mellan ensamstående och samboende är stor i alla grupper vilket i alla fall delvis förklaras av att bostadstilläggsberäkningen baseras på paret's samlade ekonomi, inte bara den sökandes.

Figur 8: Antal personer med bostadstillägg uppdelat på bostadstyp

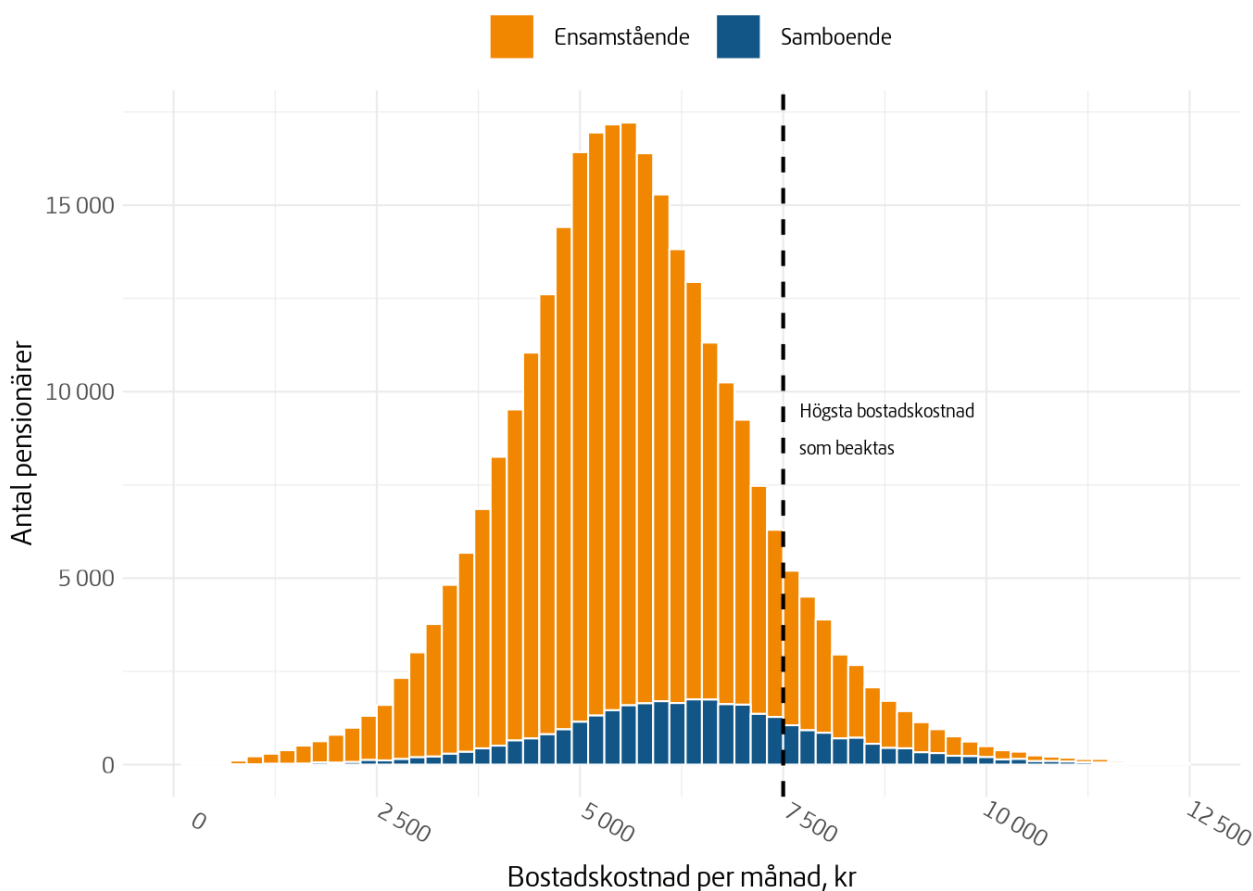

Kostnad för boende

Bostadstilläggets storlek beror på bostadens kostnad. Kostnader upp till 7 500 kronor per månad för ensamstående och 3 750 kronor per månad för samboende beaktas vid ansökan. [Figur 9](#) visar spridningen i bostadens månadskostnad separat för ensamstående och samboende.

Bostadskostnaden som redovisas är per bostad efter avdrag för eventuella inneboende. Det är detta belopp som ligger till grund för beräkningen av bostadstillägget.

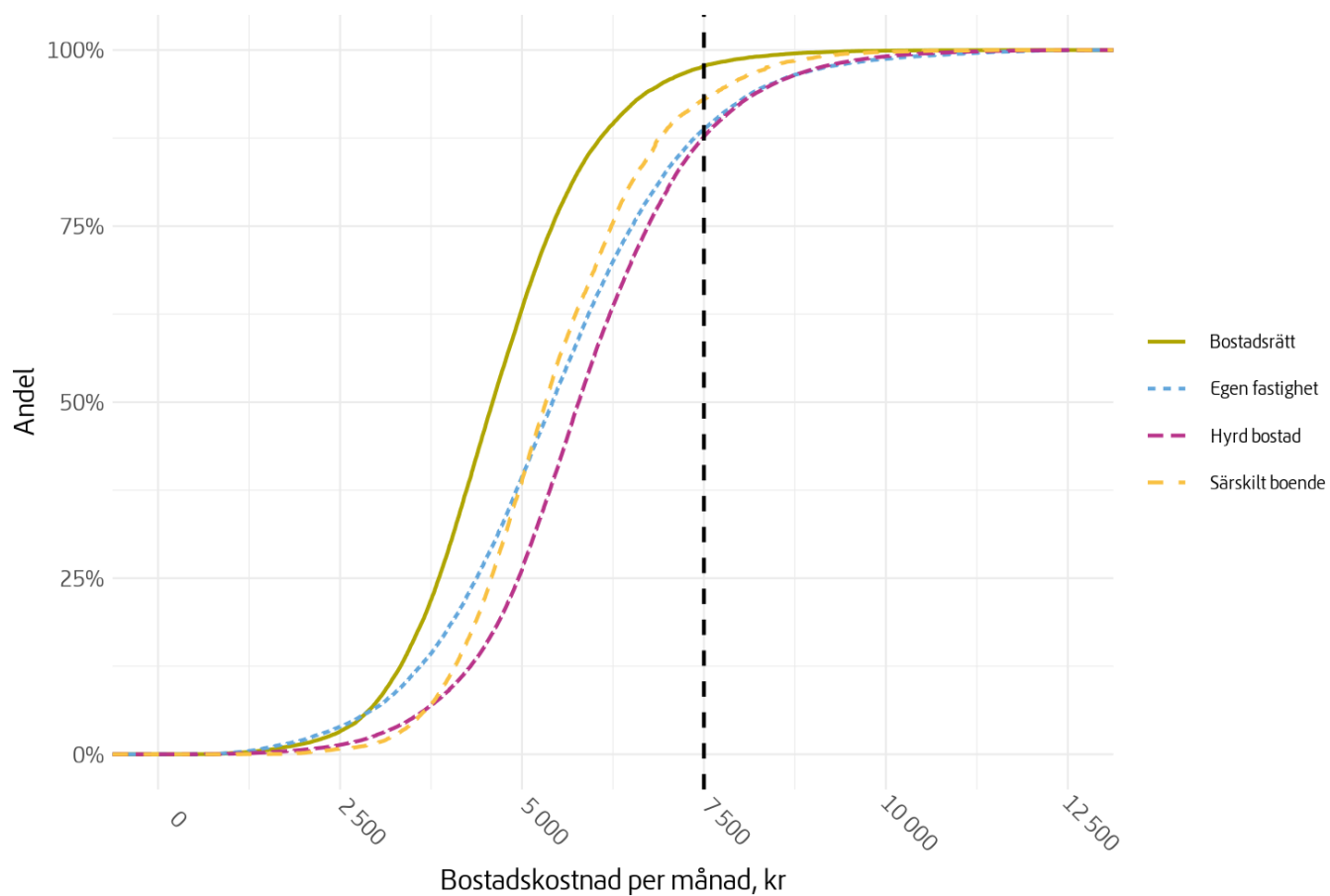
Figur 9: Månadskostnad för boende för pensionärer med bostadstillägg

Den genomsnittliga bostadskostnaden för ensamstående är 5 484 kronor. I denna grupp ligger 9 procent över taket på 7 500 kronor. För samboende är den genomsnittliga bostadskostnaden 6 361 kronor och andelen över taket är 24 procent. Notera dock att kostnaden är per bostad och inte per individ i bostaden. Delas de samboendes bostadskostnad på två ser man att de i genomsnitt har lägre månadskostnad än ensamstående.

[Figur 10](#) visar den kumulativa fördelningen av bostadskostnaden för olika bostadstyper. Generellt har de som bor i bostadsrätt lägst bostadskostnad medan de som bor i hyrd bostad har högst bostadskostnad. De som bor på särskilt boende och de som bor i egen fastighet ligger däremellan.

Figur 10. Kumulativ fördelning av bostadens kostnad uppdelat på bostadstyp

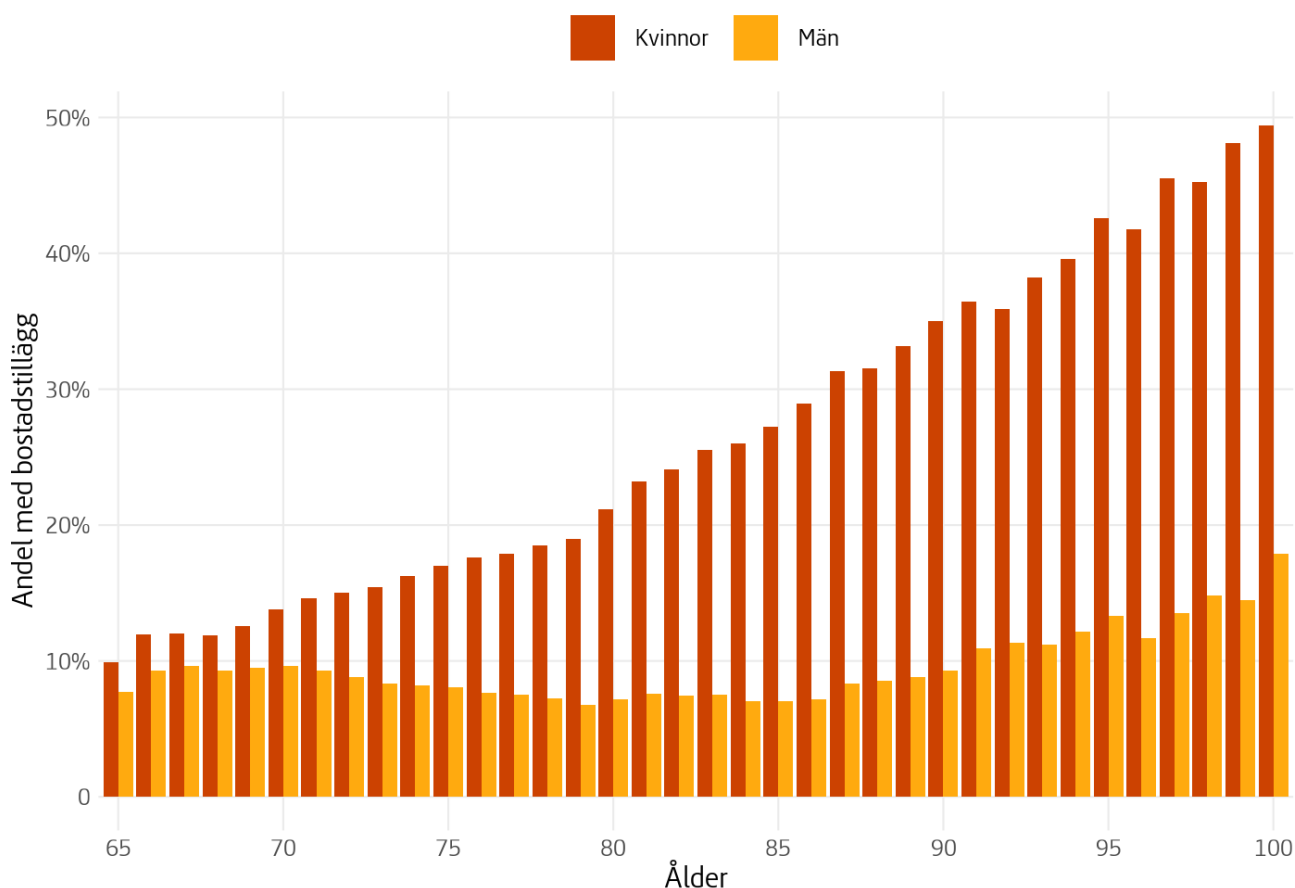

Den streckade linjen visar den högsta bostadskostnaden som beaktas vid ansökan.

Bostadstillägg i olika åldrar

Bland äldre pensionärer är andelen med bostadstillägg högre än bland yngre pensionärer. Av [figur 11](#) framgår att skillnaden mellan äldre och yngre är störst bland kvinnor, där ökar andelen med bostadstillägg från 10 till 49 procent mellan de som är 65 och de som är 100 år. Bland män ökar andelen från 8 till 18 procent mellan samma åldersgrupper.

Figur 11: Andel pensionärer med bostadstillägg uppdelat på ålder och kön

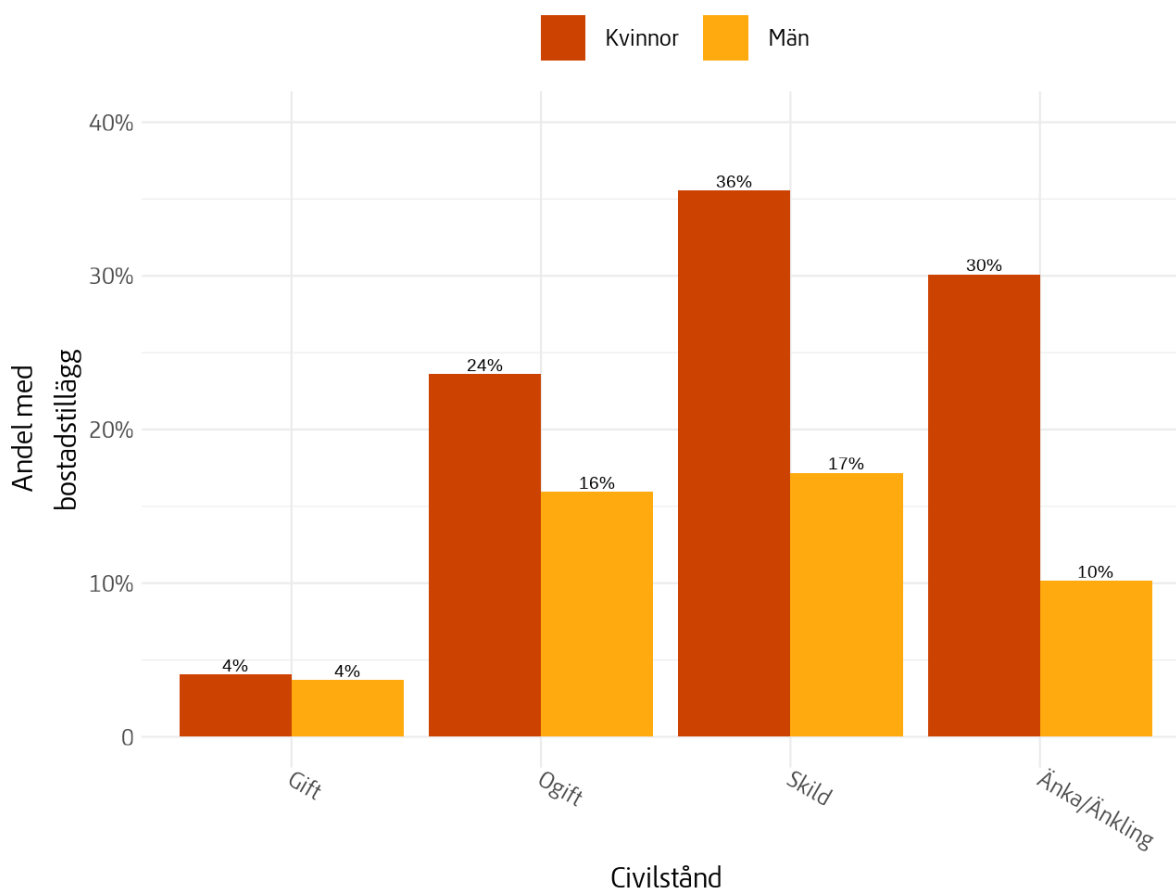

Att bostadstillägg är vanligast bland äldre beror på att pensionärers relativa ekonomiska standard minskar med åren ¹. Detta beror bland annat på att förskottsrentan i det allmänna pensionssystemet ger en relativt hög pension vid pensionering, men också en utveckling som är sämre jämfört med utvecklingen för arbetsinkomster. Dessutom har yngre pensionärer tjänstepension i högre grad än äldre pensionärer. Att andelen som får bostadstillägg ökar särskilt kraftigt bland kvinnor beror bland annat på att det förr var vanligare att kvinnor var hemmafruar vilket ledde till få år med pensionsrätt och låg livsinkomst. Dessutom lever kvinnor oftast längre än män vilket leder till fler år som ensamstående.

Bostadstillägg uppdelat på civilstånd

Andelen pensionärer med bostadstillägg varierar mellan olika civilstånd. I [figur 12](#) ser man att gifta har den lägsta andelen vilket beror på att ett gift par tillsammans ofta har en inkomst som är så hög att de inte kan få bostadstillägg. Bland pensionärer som är skilda är andelen med bostadstillägg högst.

Figur 12: Andel pensionärer med bostadstillägg uppdelat på civilstånd och kön

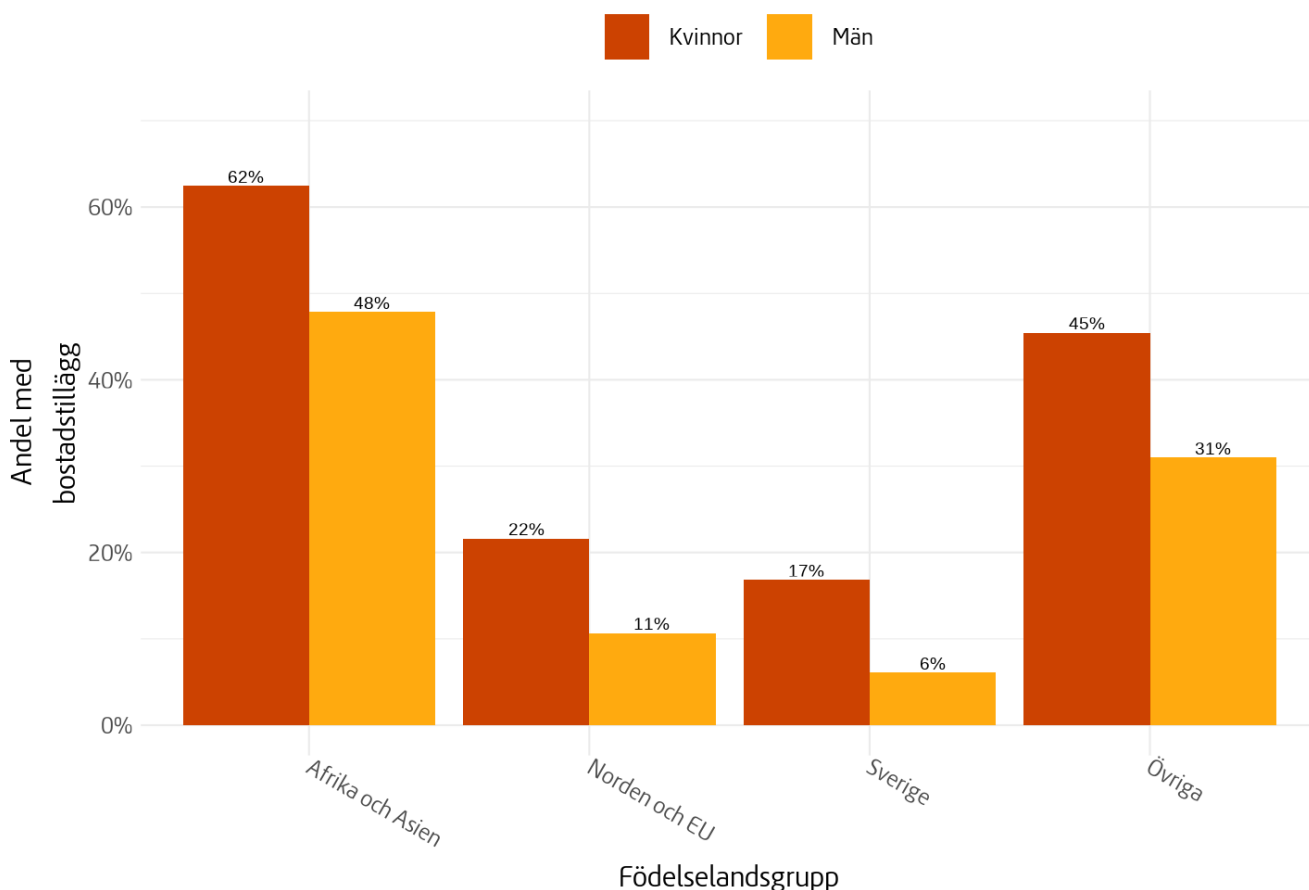
Grupperna ogift och änka/änkling ligger däremellan och innehåller både ensamstående och samboende (som inte är gifta). Att skillnaden mellan gifta och övriga civilstånd är störst bland kvinnor beror troligtvis på att män i genomsnitt har högst inkomst inom parförhållanden. Detta medför att skillnaden mellan att vara själv i ett hushåll och att dela det med någon annan är störst för kvinnor.

Bostadstillägg uppdelat på födelseland

Av de 290 826 pensionärer som får bostadstillägg med allmän pension som huvudförmån är 211 440, alltså 73 procent, födda i Sverige. Utöver dem finns också ett antal pensionärer med bostadstillägg som är födda i andra länder.

I figur 13 ser man hur andelen pensionärer med bostadstillägg varierar beroende på var någonstans man är född. Notera att figuren visar *andel av alla pensionärer inom respektive födelselandsgrupp* och inte *andel av alla pensionärer totalt*. Grupperingen är samma som i Pensionsmyndighetens rapport *Hur ser inkomsterna ut för utrikes födda pensionärer?*². I gruppen Övriga länder ingår de som är födda i Nord- och Sydamerika, Oceanien samt de som är födda i Europa men som inte ingår i gruppen Norden och EU.

Figur 13: Andel pensionärer med bostadstillägg i olika födelselandsgrupper

Personer som saknar födelseland i underlaget är exkluderade

Andelen med bostadstillägg är lägst bland de som är födda i Sverige och högst bland de som är födda i Asien och Afrika. Detta beror delvis på att många som har invandrat till Sverige inte har tjänat in till sin pension under lika många år som personer som är födda i Sverige³. I samtliga grupper är det vanligare med bostadstillägg bland kvinnor än bland män.

I [tabell 2](#) visas antalet personer med och utan bostadstillägg uppdelat på födelseland för de tio vanligaste födelseländerna bland pensionärer (notera att Jugoslavien har upphört att existera som nation). Flest personer med allmän pension finns i gruppen som är född i Sverige, där är också andelen med bostadstillägg som lägst.

Bland pensionärer som är födda i övriga nordiska länder är andelen också relativt låg. Bland pensionärer födda i Iran, Irak och Bosnien-Hercegovina får mer än varannan pensionär bostadstillägg.

Tabell 2: Antal pensionärer med och utan bostadstillägg uppdelat på födelseland

Tabellen visar antal pensionärer med allmän pension samt antal och andel som också får bostadstillägg för de tio vanligaste födelseländerna bland pensionärer.

Födelseland	Antal med bostadstillägg	Antal med allmän pension	Andel med bostadstillägg
Irak	7 941	10 617	75%
Bosnien-Hercegovina	6 904	10 009	69%
Iran	6 076	10 991	55%
Jugoslavien	5 845	18 178	32%
Polen	4 304	14 455	30%
Finland	11 763	76 699	15%
Tyskland	2 023	13 351	15%
Norge	1 505	10 725	14%
Danmark	1 469	11 292	13%
Sverige	211 440	1 789 160	12%

Underlag

Dataset, Fördjupad statistik om bostadstillägget

- Bostadstilläggets storlek (csv, 9kB)
- Andel pensionärer med bostadstillägg – utveckling över tid (csv, 5kB)
- Andel pensionärer med bostadstillägg i olika kommuner (csv, 12kB)
- Bostadstilläggets storlek i förhållande till pensionen (csv, 2kB)
- Kostnad för boende (csv, 2kB)

Fotnoter

1. <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/rapporter/varfor-finns-det-fattiga-pensionarer>
2. <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/rapporter/hur-ser-inkomsterna-ut-for-utrikes-fodda-pensionarer-2022>
3. <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/rapporter/pensionsaldrar-arbetslivets-langd>